

IN GESPREK OVER VERZENGENDE HITTE

Op 2 september vond het allereerste Themacafé plaats. Het onderwerp van dit café was *Verzengende Hitte*. De keuze van dit onderwerp sluit aan bij de behoefte om terug te kijken naar wat er allemaal gebeurde afgelopen zomer. **De 9 online aanwezige deelnemers van provincies, gemeenten en het Rijk gingen in gesprek.** Ze spraken over wat zij zagen gebeuren op andere hete plekken op de wereld, om vervolgens door te praten over de vraag: 'Zijn wij daar in Nederland wel klaar voor?'

Lees hieronder de **belangrijkste punten** die tijdens het Themacafé aan bod kwamen.

THEMACAFÉ 2 SEPT 2021 / HOOFDPUNTEN

■ Onvoorspelbaar

Terwijl elders in de wereld, zoals in Siberië, Zuid Europa en in delen van Canada (dezelfde hoogteligging als Nederland) hittestrecords werden gemeten, was het in Nederland een echte 'Hollandse zomer'. Voor het eerst in 9 jaar werd het *Nationaal Hittestplan* niet geactiveerd. De klimaatmodellen functioneren goed als het gaat om de trends in de opwarming, maar meteorologen erkennen dat de weersextremen, zoals de hittestgolf in 2019, waarbij het laatste hittestrecord met bijna 2 graden werd gebroken, moeilijk te pakken zijn in de modellen. Maar extremen komen écht wel voor en steeds vaker ook. De regio's op de wereld die het overkwam waren volledig verrast en er niet op ingericht.

■ Regeren is vooruitzien... ook bij hitte

Hoe bereid je je voor op hittestrisico's die je nog niet ervaren hebt, maar die wel verwacht worden? Die vraag is o.a. aan de orde bij de organisaties die zich met veiligheidsrisico's bezighouden. Het RIVM is het secretariaat van de **Geïntegreerde risicoanalyse**. Deze werd voor het laatst in 2019 uitgebracht en de voorbereidingen voor 2022 zijn nu begonnen. Bij de risicoanalyse voor extreem weer werd tot nu toe nog altijd het scenario met extreme sneeuwval vooraan gezet. In de komende analyse komt ook een duidelijke plek voor hitte en ander extreem weer. Er wordt gekeken naar de impact die klimaatverandering heeft in de volle breedte van 6 verschillende nationale belangen. Deze analyse is de basis voor de **Nationale Veiligheid** Strategie. Hierin zijn o.a. de 6 veiligheidsbelangen te vinden, maar ook verschillende producten en themastudies.

Maar het benoemen van nieuwe of grotere risico's leidt niet direct tot aangepast beleid. Sterker nog: de geschiedenis leert dat ervaringen met nieuwe risico's pas de versneller zijn voor aangepast beleid en de financiering daarvan. Denk aan *Ruimte voor de Rivier* na de hoge rivierafvoer van '93 en '95. En aan het versneld opstellen van het *Nationaal Hittestplan* door de hittestgolf van 2006. Als je die constatering maakt, hoe kan je daar dan rekening mee houden in je (hittest) adaptatie planning?

THEMACAFÉ 2 SEPT 2021 / HOOFDPUNTEN

■ Aanpak hitte

Steeds meer gemeenten zijn begonnen met de ontwikkeling van de aanpak van hitte in de buitenruimten (aangename koele plekken, vergroening) en de woningen. Volgende week is de eerste bijeenkomst van de hittegroep, waar meer dan 15 woningcorporaties zich voor hebben aangemeld. En steeds meer gemeenten ontwikkelen lokale hitteplannen om voor hitte kwetsbare mensen beter te beschermen. Slechts enkelen denken door over extreme hitte (ongeveer boven de 35 graden). Zo identificeerden ze in Den Haag en Rotterdam *Hitte Vlucht Locaties* waar mensen kunnen verblijven. Dit zijn koele plekken vanwege dikke muren (oude kerken en rijksgebouwen) of airconditioning.

■ Integrale hitte aanpak

Oplossingen voor de aanpak van hitte worden vaak vanuit het 'eigen' domein bedacht. Een verantwoordelijke voor het vastgoed van een verpleeghuis zal in fysieke en vaak hele dure maatregelen denken. Maatregelen die permanent zijn, maar voor een relatief korte periode geactiveerd worden. Moet je dan investeren in een koelsysteem of goedkopere koelvesten voor medewerkers en bewoners? Dit is een concreet voorbeeld, maar bij aanpassingen aan extreem weersituaties, zullen dit soort afwegingen een rol gaan spelen.

Uitzoomend komt nog een ander aspect in beeld: wat opvalt is dat vaak de armste buurten ook de warmste buurten zijn. Rondom relatief veel sociale huurwoningen is er sprake van verstening. Ook is het hitte risico daar het hoogst, omdat hier verhoudingsgewijs een groot percentage voor hitte kwetsbare bewoners woont. Dit nodigt uit tot een integrale aanpak voor een gezonde groene leefomgeving.

THEMACAFÉ 2 SEPT 2021 / HOOFDPUNTEN

■ Visueel narratief

Tot slot: waar veel extreme weersituaties zoals neerslag en droogte zich indrukwekkend laten visualiseren, is dat bij hitte niet het geval. Het is een sluipmoordenaar. Hoe breng je de hitte crisis in beeld die, volgens de statistieken, de afgelopen 2 jaar tot duizend meer doden heeft geleid? We zijn als maatschappij erg gewend om alles in plaatjes en video's te bekijken. Wordt een visueel narratief de komende periode belangrijker?

Meer info?

Neem contact op met Madeleen Helmer, community manager hitte en gezondheid bij Samen Klimaatbestendig: info@samenklimaatbestendig.nl

Meld je HIER aan voor updates als je op de hoogte wilt blijven van Samen Klimaatbestendig overheden en klimaatadaptatie ontwikkelingen, zoals een uitnodiging voor een volgende sessie.